

**MØTEREFERAT FRA
FELLELSMØTE FOR KONTROLLUTVALGENE I KOMMUNENE
FLÅ, NES, GOL, HEMSEDAL, ÅL OG HOL**

Møte dato/tid	Tirsdag 30. januar 2018, kl. 09.00-13.00 (lunsj kl. 13.00)
Møtested:	Møterom «Kommunestyresalen», Kommunehuset på Gol
Medlemmer/varamedlemmer til stede i møtet:	Flå: Anders Olav Frydenlund Nes: Bård Heio, Lars Brattested, Magne Medgard Gol: Tore Dag Skjerdal, Sigrun Eng (fra kl. 11.00), Tore Ness Hemsedal: Arnt Skansen, Randi Larsen Flaget, Torstein Tuv Ål: Edvin Ræstad, Jens Petter Brandlie, Torleiv Dengerud (vara) Hol: Jan M. Bjørne-Larsen, Hans Ola Larsgard, Liv J. Øvrejorde
Forfall:	Flå: Ole Kr. Grimeli, Anna B. Kollhus, Marit Pettersborg, Trond Skontorp Ål: Lise Løvdokken Moen Hol: Rigmor Grue Rygg, Lars Hamarsbøen
Andre til stede i møtet:	Revisjonssjef Åge Sandsengen, Kommunerevisjon IKS Dagny Thon Hovrud, Kommunerevisjon IKS Heidi Granli, ordfører Gol Tore Haraldset, ordfører Nes
Sekretariat:	Hanne Heen Wengen
Tema:	Drøftingstema 1-4/Fellesmøte nr. 1-2018

TEMA:

- **Innkallingen og sakslisten**
- **Valg av møteleder**

Drøftingstema- og orienteringer:

1. Roller, ansvar og forventninger i kontroll- og tilsynsarbeidet
2. Bestilte forvaltningsrevisjoner og selskapskontroller
 - a. Styring av kommunalt eide selskaper og interkommunalt samarbeid
 - b. Andre prosjekter
3. Eventuelt nye forvaltningsrevisjoner eller selskapskontroller
4. Hol og Flå sin oppsigelse av Kommunerevisjon IKS

Innkallingen, sakslisten og valg av møteleder:

Sekretær innledet møtet med:

- Gjennomgang av innkallingen og sakslisten. Det var ingen merknader til disse, men det ble fremmet krav om og vedtatt enstemmig å drøfte utmeldingene fra Kommunerevisjon IKS i møtet.
- K-utvalgsleder i Gol, Tore Dag Skjerdal, ble foreslått og enstemmig valgt til dagens møteleder.

**MØTEREFERAT FRA
FELLESMØTE FOR KONTROLLUTVALGENE I KOMMUNENE
FLÅ, NES, GOL, HEMSEDAL, ÅL OG HOL**

Saksbehandling i møtet:

Fellesmøte for k-utvalg er et folkevalgt møte som plikter å følge saksbehandlingsreglene i kommuneloven kapittel 6, men fellesmøte som organ kan ikke gjøre vedtak i fellesmøte jf. kommuneloven § 30 nr. 1. Fellesmøte gjør selv vedtak i fellesmøte på bl.a. hvilke saker de vil drøfte, lukking av møtet og vedtak om habilitet i drøftingene.

Skal det enkelte kontrollutvalg gjøre vedtak i tilknytning til fellesmøte må dette gjennomføres synlig adskilt i det isolerte kontrollutvalg og fremgå av egen møtebok.

Drøftingstema 1	Roller, ansvar og forventninger i kontroll og tilsynsarbeidet
------------------------	--

Dokumenter:

- Dokument fra kontrollutvalget i Ål vedtatt 13/11-2017.
- Styret i Kommunerevisjon IKS sin redegjørelse til kontrollutvalget i Nes.

Saksopplysninger:

Bakgrunn

Bakgrunn for saken er de mange negative presseoppslag der også enkelte eierrepresentanter har uttalt seg kritisk til Kommunerevisjon IKS, herunder det faktum at Hol og Flå kommune har vedtatt å melde seg ut av eierskapet i revisjonsselskapet. Dette medfører at det er behov for å drøfte roller og forventninger i kontroll- og tilsynsarbeidet i Hallingdal, herunder om dagens praksis bør videreføres eller om justeringer bør gjennomføres. Det er viktig for revisjon og sekretariat at kontrollutvalgene i Hallingdal drøfter dette i fellesmøte, slik at forventninger til sekretariat og revisjon fortsetter å være tilnærmet like i alle kommunene i Hallingdal.

Samarbeidsformen mellom kontrollutvalg, sekretariat og revisjon har vært i endring over tid og ble sist diskutert i felles kontrollutvalgsmøte i Hallingdal 29. august 2017. I tillegg ble dette drøftet mellom kontrollutvalgsleder i Ål og Hol, sekretariatet og revisjonssjefen 5. oktober 2017. Den praksis vi har hatt over tid ble oppsummert av kontrollutvalgsleder i Ål og behandlet av kontrollutvalget i Ål i møte 13/11-2017.

Roller i kontroll og tilsynsarbeidet jf. kommunelovens §§ 77 og 78

Beskrivelsen fra kontrollutvalgsleder i Ål er tydelig på rollefordelingen. De «roller» som kontrollutvalg, revisjon og sekretariatet har i kontroll- og tilsynsarbeidet fremgår av kommunelovens § 77 og 78 med forskrifter om kontrollutvalg og forskrift om revisjon:

- Kommunestyret har valgt **kontrollutvalget** til å forestå det løpende tilsyn med den kommunale forvaltningen på sine vegne jf. kommuneloven § 77 nr. 1. Kontrollutvalget skal påse at det gjennomføres **Regnskapsrevisjon, Forvaltningsrevisjon og Selskapskontroll**. Kontrollutvalget er ansvarlig for, bestiller og konkluderer på kontroll- og tilsynsprosessene.
- Kommunestyret skal sørge for nødvendig **sekretariat** for kontrollutvalget jf. kommuneloven § 77 nr. 9. Kontrollutvalget bestemmer hvilken bistand de skal ha fra sekretariatet.

**MØTEREFERAT FRA
FELLELSMØTE FOR KONTROLLUTVALGENE I KOMMUNENE
FLÅ, NES, GOL, HEMSEDAL, ÅL OG HOL**

Sekretariatet skal, iht. kontrollutvalgsforskriftens § 20, «*påse at de saker som behandles av kontrollutvalget er forsvarlig utredet og at utvalgets vedtak blir iverksatt.*»

- Etter innstilling fra kontrollutvalget har kommunestyret valgt at Kommunerevisjon IKS er kommunens revisor. **Revisor** har som formål å utføre lovpålagt kontroll- og tilsyn av forvaltningen på vegne av kommunestyret jf. kommuneloven § 78 nr. 3 på oppdrag fra kontrollutvalget.

Revisjonen er kontrollutvalgets profesjonelle rådgiver og fagorgan. Revisjonen utfører regnskapsrevisjon som et «løpende» oppdrag, mens forvaltningsrevisjon og selskapskontroll utføres etter bestilling fra kontrollutvalget. Revisjonen rapporterer resultatet av arbeidet til kontrollutvalget.

Det er kontrollutvalget som bestiller revisjonsoppgaver, og som vurderer resultatet av revisjonens arbeid og som rapporterer til kommunestyret.

Forhold som bør drøftes i dagens møte

I dagens møte bør det legges vekt på å drøfte de momentene hvor media/eierne har vært kritisk til, det gjelder spesielt:

- A. KU sekretariatets rolle og oppgaver
- B. Påstand om at det har vært for nært samarbeid mellom kontrollutvalg og revisjon.
 - Hvor stort ansvar skal revisjonen ha for å påpeke områder med høy risiko for vesentlige kritikkverdige forhold i kommunene til kontrollutvalgene.
- C. Skal felles kontrollutvalgsmøter videreføres og hvordan dette i så fall skal gjennomføres.
- D. Revisjonen har hatt en kritikkverdig adferd i kontrollutvalgsmøtene.
- E. Bestilling av forvaltningsrevisjon og selskapskontroll.
- F. Mediehåndtering og offentlighet.

A. KU sekretariatets rolle og oppgaver

Det forventes ikke at sekretariatet skal ha en aktiv rolle i diskusjoner i kontrollutvalgsmøtene.

Kontrollutvalget skal ha et sekretariat, som er uavhengig av kommuneadministrasjonen og revisjonen. Iht. kontrollutvalgsforskriftens § 20 er den lovbestemte oppgaven til sekretariatet begrenset: «*Sekretariatet skal påse at de saker som behandles av kontrollutvalget er forsvarlig utredet og at utvalgets vedtak blir iverksatt.*» Revisjonen kan ikke være sekretariat, og sekretariatet kan ikke utføre revisjonsoppgaver.

Sekretariatet skal ha en selvstendig rolle med å utarbeide møteinnkalling, skrive saksutredning, referat fra møte og holde arkiv og organisere det praktiske rundt KU-møter. Sekretariatet kan innhente bistand til å utarbeide saksutredninger fra Kommunerevisjon IKS, men da skal dette gjøres skriftlig. Sekretariatet har ikke ansvar for å påpeke vesentlige risikoforhold i kommunene.

Alle saker og møter skal føres i protokollen, og denne skal offentliggjøres på kommunenes hjemmesider.

**MØTEREFERAT FRA
FELLELSMØTE FOR KONTROLLUTVALGENE I KOMMUNENE
FLÅ, NES, GOL, HEMSEDAL, ÅL OG HOL**

B. Påstand om at det har vært for nært samarbeid mellom kontrollutvalg og revisjon.

Det har vært fremmet kritikk mot at revisjonen har vært for aktiv, og at det har vært et for nært forhold mellom kontrollutvalg og revisjon. Kontrollutvalgene må følgelig ta stilling til om de fortsatt ønsker at revisjonen skal ha en rolle der kommunerevisjonen både initierer kontroll- og tilsynsbehov overfor kontrollutvalget og utfører de tilsynsoppgaver kontrollutvalget bestiller. Dette er et viktig strategisk moment for Kommunerevisjonen IKS, som også må drøftes med revisjonens eierorganer.

Kommunestyrene i Valdres og Hallingdal har, etter innstilling fra kontrollutvalgene, valgt å ha revisjon i egenregi gjennom det interkommunale selskapet Kommunerevisjon IKS. Kommunerevisjon IKS er da valgt til å gjennomføre kontroll og tilsyn på vegne av kommunestyrene i eierkommunene. Når kommunene har valgt å ha revisjon i egenregi, kan kontrollutvalget lettere gi større ansvar til Kommunerevisjon IKS om å påse at vesentlige kritikkverdige forhold blir rapportert til kontrollutvalget for bestilling av kontroll- og tilsyn.

En grunnleggende tanke i kontroll- og tilsynsarbeidet i både Hallingdal og Valdres har vært at arbeidet skulle gjennomføres effektivt men med høyt faglig nivå. Årsbudsjettet til Kommunerevisjon IKS er hovedsakelig den ressurs som er tilgjengelig for løpende kontroll- og tilsynsarbeid.

Praksis i kommunene i Hallingdal har vært at revisjonen, som den profesjonelle part, har ansvar for å bruke ressursene på de av eierkommunene der risikoen for vesentlige kritikkverdige forhold til enhver tid vurderes å være høyest. Den preventive effekten av at Kommunerevisjon IKS følger med og er en aktiv og kritisk revisjon, er en ikke ubetydelig ressurs. Dette har medført at ønskede prosjekter, hvor risikoen vurderes å være lav, har måtte vente på bekostning av prosjekter der risikoen har vært vurdert høy. Prioriteringen av ressurser har skjedd i et tett samarbeid mellom revisjon og kontrollutvalgene i Hallingdal med drøftinger i felles kontrollutvalgsmøter. Det har imidlertid alltid vært kontrollutvalgene som har avgjort hvilke tiltak som skal settes i verk. Generelt har samarbeidet mellom revisjon og kontrollutvalg vært tett og preget av en uformell tone.

Revisjonen har møte- og uttalerett i møta til kontrollutvalget. Revisjonen kan gi råd eller utføre de oppdrag som kontrollutvalget ber de om å gjennomføre. Revisjonen er det profesjonelle fagorganet som utgreier saker på bestilling fra kontrollutvalg og sekretariat. Kontrollutvalgene har bedt revisjonen ha en aktiv rolle i kontrollutvalgsmøtene.

Videre har kontrollutvalgene bedt revisjonen om å innta en aktiv rolle i kontroll- og tilsynsarbeidet og løpende si fra om mulige kritikkverdige forhold i kommunene. Dette gjelder både:

- Revisjonen skal bistå kontrollutvalget med risikovurderinger av kommunen, og løpende påpeke mulige vesentlige risiko områder som kontrollutvalget bør vurdere å bestille forvaltningsrevisjon eller selskapskontroll.
- Forhold som bør drøftes med rådmannen i møte, og
- Revisjonen kan på mindre områder stille spørsmål om lovlighet o.l. i brev til kommunen, men da med kopi til kontrollutvalget. Forholdet vil da bli drøftet i neste kontrollutvalgsmøte.

Revisjonen har på forespørsel bistått kontrollutvalget med å skrive saksutredninger ol. Det er ønskelig at revisjonen fortsetter med dette når sekretariatet etterspør dette.

**MØTEREFERAT FRA
FELLESMØTE FOR KONTROLLUTVALGENE I KOMMUNENE
FLÅ, NES, GOL, HEMSEDAL, ÅL OG HOL**

Det er klart hensiktsmessig at Kommunerevisjon IKS jobber tett opp mot kontrollutvalget og bistår kontrollutvalget på en aktiv måte, slik praksis har vært.

C Felles kontrollutvalgsmøter i Hallingdal

Det er stilt spørsmål ved om det er lovlig å ha fellesmøte, og om praksisen knyttet til vedtak er lovlig. Kontrollutvalgene må ta stilling til om de fortsatt ønsker å ha fellesmøter, og i så fall om de ønsker å endre formalitetene rundt møtene. Praksis med felles kontrollutvalgsmøter er vedtatt av kommunestyrene under pkt. II i plan for forvaltningsrevisjon og selskapskontroll for 2016-2020.

Felles kontrollutvalgsmøter er nyttige og gir gode drøftinger om kontroll- og tilsynsarbeidet, men særskilte prosjekter i den enkelte kommune vedtas i egne kontrollutvalgsmøter.

Saker til fellesmøtet begrenses til opplæring, retningslinjer, roller og forventninger for arbeidet med kontroll og tilsyn, drøfting av mulige vesentlige risikoforhold ifht. kontroll- og tilsynsbehov, bestilling av forvaltningsrevisjon og selskapskontroll gjeldende for flere kommuner og prioriteringer av revisjonens ressurser som er av felles interesse.

Alle rapporter og andre henvendelser som kontrollutvalget skal rapportere videre til kommunestyret, skal behandles i kontrollutvalget i egen kommune slik at rådmann kan delta i behandlingen. Dette for å sikre god dialog med egen rådmann før saker sendes kommunestyret.

Felles kontrollutvalgsmøte kan som organ ikke fatte vedtak, ved at alle deltagerne stemmer felles i en sak og at flertallets avgjørelse legges til grunn for alle kontrollutvalgene. Praksis har vært at det enkelte kontrollutvalg sitter samlet hver for seg i fellesmøte, og ved behov for vedtak drøfter det enkelte kontrollutvalg saken for seg og gjør eget vedtak i saken. Hvis ett kontrollutvalg har behov ifht egen drøfting skal de samles og ta drøftingen i eget møterom. Det har derfor ikke vært slik at kontrollutvalgene i fem kommuner har kunnet binde opp kontrollutvalget i en sjettede kommune.

I saker der kontrollutvalgene skal bestille en interkommunal/felles kontroll- og tilsynsoppgave fra Kommunerevisjon IKS, er det rasjonelt og effektivt at vedtakene gjøres på denne måten. Hvis dette er et større prosjekt, skal prosjektet drøftes med rådmann eller ordfører før det iverksettes jf. pkt. II i vedtatt plan for forvaltningsrevisjon og selskapskontroll 2016-2020. Det enkelte kontrollutvalg skal ta denne drøftingen med egen rådmann eller ordfører snarest mulig etter møtet og rapportere svaret til Kommunerevisjon IKS, eventuelt kan kontrollutvalgene be Kommunerevisjon IKS avklare dette med den rådmann som er vertskommunerådmann. Hensikten er å avklare om det allerede er iverksatt prosesser på området fra rådmann eller andre tilsynsmyndigheter og at prosjektet anses hensiktsmessig.

Det skrives felles møteinnkalling som legges ut på kontrollutvalget side. En av kontrollutvalgslederne velges til møteleder i hvert møte, og det skrives møteprotokoll fra fellesmøtet som viser de drøftinger som er foretatt. Det er ikke anledning til å gjøre vedtak av fellesorganet.

Er det saker til drøfting som krever vedtak i det enkelte kontrollutvalg, skal det fremgå av innkallingen at vedtak blir gjort av det enkelte kontrollutvalg i møtet. Det skal da skrives møtebok fra kontrollutvalget.

**MØTEREFERAT FRA
FELLELSMØTE FOR KONTROLLUTVALGENE I KOMMUNENE
FLÅ, NES, GOL, HEMSEDAL, ÅL OG HOL**

D. Revisjonen har hatt en kritikkverdig adferd i kontrollutvalgene.

I leserinnlegg fra Hol kommune ved ordfører og kontrollutvalgsleder reagerer de på «Rollen kommunerevisjonens representant har tatt i kommunes kontrollutvalgsmøter.»

Det er viktig at kommunerevisjon, som en profesjonell aktør, bistår kontrollutvalget på en aktiv men ryddig måte i kontrollutvalgets møter. Rådmann og ordfører må akseptere at kommunerevisjonens representanter kan stille spørsmål.

Møtene i kontrollutvalgene kan i de fleste kontrollutvalg formaliseres ytterligere, men samtidig kan det være viktig at debatten er relativt uformell for å få frem de ulike momenter så lenge dette er til nytte for saken.

Jevnlig settes det på dagsorden saker som kontrollutvalget ber rådmannen redegjøre for. Det er viktig at kontrollutvalgets saksutredning er slik formulert at rådmannen kan være godt forberedt til møtet.

Rådmannen må forvente at både kontrollutvalgsmedlemmer og revisjonen stiller spørsmål til redegjørelsen. Hensikten med slike saker er å gi innspill til forbedringer av kommunen, og finne mulige risikoområder som bør underlegges forvaltningsrevisjon. Dersom det er spørsmål rådmannen ikke kan svare på i møtet, kan saken tas opp igjen i neste møte slik at rådmannen gis anledning til å redegjøre ytterligere da.

Enkelte har vært kritiske til at rådmannen må redegjøre for saker i møtet, og at spesielt revisjonen stiller spørsmål som rådmannen ikke er forberedt på. Kontrollutvalgene må ta stilling til om de fortsatt ønsker sakene behandles slik, eller om revisjonen skal få i oppgave å forberede rådmannen i større grad til møtet i kontrollutvalget.

E Bestilling av forvaltningsrevisjon og selskapskontroll

Kontrollutvalget bestiller forvaltningsrevisjon og selskapskontroll skriftlig fra Kommunerevisjon IKS.

I plan for forvaltningsrevisjon og selskapskontroll for 2016 – 2020 fremgår det at Kommunerevisjon IKS kan iverksette undersøkelser etter avtale med kontrollutvalgsleder.

I felles kontrollutvalgsmøte 29.08.2017 ble det bestemt at bestillingene alltid skal være skriftlig, og sekretariatet skal konkretisere bestillingen i eget dokument til Kommunerevisjon IKS.

F Mediehåndtering og offentlighet

Mediehåndteringen av saker i kontrollutvalget skal skje gjennom kontrollutvalgsleder.

Revisjonen og sekretariatet har ikke anledning til å uttale seg til media på kontrollutvalget sine vegne eller som faginstans i saker, med mindre det er avtalt med kontrollutvalgsleder. Når en revisjonsrapport er oversendt til kontrollutvalget, er det utvalget som har ansvar for videre behandling. Dette er en endring av praksis fra tidligere, hvor revisjonen kunne uttale seg på faglig grunnlag om fakta i egne rapporter og saker.

Revisjonen hadde tidligere alle brev og rapporter liggende offentlig tilgjengelig på sine hjemmesider. Etter dialog med eiere ble den direkte tilgangen til dokumenter fjernet sommeren 2017. Det ligger oversikter over dokumentene på hjemmesidene, men den som ønsker å se dokumentene må be om

**MØTEREFERAT FRA
FELLELSMØTE FOR KONTROLLUTVALGENE I KOMMUNENE
FLÅ, NES, GOL, HEMSEDAL, ÅL OG HOL**

å få dem tilsendt fra revisjonen. Dette er et viktig strategisk moment for Kommunerevisjonen IKS, som også må drøftes med revisjonens eierorganer, da det reduserer revisjonens mulighet til å synliggjøre sitt arbeid i offentligheten. Det må også vurderes om det er god offentlig forvaltningsskikk at Kommunerevisjon IKS ikke praktiserer meroffentlighet slik de har gjort i 20 år.

Drøfting i møtet:

Fellesmøtet drøftet temaet, pkt. A til F, og bl.a. følgende fremkom:

Pkt. A Sekretariatets rolle og oppgaver

- Kan 6 kontrollutvalg klare seg med et sekretariat i 50 % stilling?
- Sekretæren forklarer at i et normalår vil faktisk stilling være lavere enn 50 %.
- Sekretæren orienterer om utførelse av de ulike oppgaver og arbeidsform.
- Fellesmøtet er fornøyd med utførelsen av sekretærens arbeid og hun utfører de oppgaver hun ble ansatt til.
- K-utvalgsleder bestemmer saker til k-utvalgsmøtene i samarbeid med sekretariatet.
- Sekretæren skal påse at sakene er forsvarlig utredet.
- Sekretæren kan innhente bistand til saksutredninger hos Kommunerevisjon IKS ved behov. Dette skal gjøres skriftlig.
- Hvem som er saksutreder skal fremkomme i dokumentet.
- Sekretariatets oppdrags-avtale går ut 23. juni 2018. Hver enkelt k-utvalg må selv inngå ny avtale. Denne må være likelydende for alle k-utvalgene. Forslått at avtalen løper til evt. oppsigelse fra en av partene, med 3 mnd. oppsigelsestid. Oppdragsavtalene må være samkjørte på honorering, timesats og den årlige justeringen av timesatsen.

Pkt. B Påstand om at det har vært for nært samarbeid mellom kontrollutvalg og revisjon

- K-utvalgene stiller seg bak at revisjonen skal være aktiv og «på», stille kritiske og vanskelige spørsmål som kan være utfordrende.
- Inneha en rolle som både initierer kontroll- og tilsynsbehov overfor k-utvalget og utfører de tilsynsoppgaver k-utvalget bestiller.
- Om revisjonen anser noe for kritikkverdig må dette oversendes til k-utvalget, tas opp med k-utvalget i neste møte eller be om ekstraordinært møte i k-utvalget.

Pkt. C Felles kontrollutvalgsmøter for Hallingdal

- K-utvalgene drøfter behov og innhold i fellesmøter.
 - Viktig arena for opplæring, erfaringsutveksling og drøfting av interkommunalt samarbeid/selskaper og felles prosjekter.
- Etter henvendelse fra revisjonssjefen har Fylkesmannen i Buskerud svart bl.a. følgende i brev av 29.01.2018:
 - Gjennomføring av fellesmøter for k-utvalgene er lovlig iht. Fylkesmannen i Buskerud, brev av 29.01.2018.
 - Når et fellesmøte gjennomføres må det være klart og tydelig på hva som er felles faglig oppdatering og hva som hører til de respektive k-utvalgenes møter. Dette må klart fremgå av innkallingen og dagsorden og markeres tydelig i møtet.
- Det kan ikke fattes vedtak i fellesorganet.
 - Ved behov for å fatte vedtak, stoppes fellesmøtet opp og hvert enkelt utvalg fatter eget vedtak i egen gruppe. Vedtaket overleveres til sekretær og fellesmøtet starter opp igjen.

**MØTEREFERAT FRA
FELLELSMØTE FOR KONTROLLUTVALGENE I KOMMUNENE
FLÅ, NES, GOL, HEMSEDAL, ÅL OG HOL**

- Fellesmøtet kan drøfte om det skal startes en interkommunal revisjon. Men fellesmøtet skal ikke behandle interkommunale rapporter. Rapporten skal behandles i de enkelte u-utvalg.

Pkt. D Revisjonen har hatt en kritikkverdig adferd i kontrollutvalgene

- Det refereres til møte 05.10.17 mellom k-utvalgslederne i Ål og Hol, revisjonssjefen og sekretær. I møtet var revisjonssjefens rolle i k-utvalgsmøter et av temaene. Revisjonssjefen har nå en mindre fremtredende rolle i kontrollutvalgsmøtet, og dette fungerer nå bra.
- Det er k-utvalgsleder som leder møtene og det er leders ansvar å gi beskjed om revisjonssjefen blir for styrende og tar for stor rolle i k-utvalgsmøtene.

Pkt. E Bestilling av forvaltningsrevisjon og selskapskontroll

- Kontrollutvalget skal bestille forvaltningsrevisjoner i møte, bestillingen skal fremkomme av møteboken, og formidles til revisjonen av sekretariatet. Oppdraget kan eventuelt spesifiseres sammen med kontrollutvalgsleder.

Pkt. F Mediehåndtering og offentlighet

- Kommunerevisjonen uttaler seg ikke lenger til media ift kontrollutvalgssaker.
- Har revisjonen oversendt en revisjonsrapport til k-utvalget er det utvalgets rapport og revisjonen uttaler seg ikke om denne.
- Media henvises til k-utvalgsleder.
- Kommunerevisjonen legger ikke brev og rapporter ut på sin hjemmeside lenger.
- Revisjonsrapporter er iht. regelverket offentlige i det de sendes fra revisjonen til kontrollutvalget. Revisjonen gir ikke ut rapporter til andre enn kontrollutvalget, før etter at rapporten er behandlet i kommunestyret.

Anmodning fra fellesmøtet:

Det bes om at sekretariat og revisjon i fellesskap utarbeider en beskrivelse av samarbeidet mellom kontrollutvalg, revisjon og sekretariat. basert på dagens diskusjoner og rollebeskrivelsen som er behandlet i kontrollutvalget i Ål, herunder en beskrivelse av kjøreregler for fellesmøter.

Det enkelte kontrollutvalg bør behandle disse i eget kontrollutvalg med god dialog med ordfører.

Drøftingstema 2	Bestilte forvaltningsrevisjoner og selskapskontroller
------------------------	--

Dokumenter:

Ingen

Saksopplysninger:

Kommunerevisjon IKS presenterer status i bestilte tiltak og mulige nye områder sett fra revisjonen sin vurdering.

- a) Styring av kommunalt eide selskaper og interkommunalt samarbeid
Kontrollutvalgene i Hallingdal og Valdres har bedt revisjonen angi prinsipper for styring av kommunalt eide selskaper og interkommunalt samarbeid.

**MØTEREFERAT FRA
FELLELSMØTE FOR KONTROLLUTVALGENE I KOMMUNENE
FLÅ, NES, GOL, HEMSEDAL, ÅL OG HOL**

- b) Andre prosjekter. Eksempelvis:
- Rådmannens internkontroll
 - Varslingsreglementer
 - Regionrådet

Det enkelte kontrollutvalg bes om å redegjøre for mulige kontroll- og tilsynsoppgaver ut fra deres vurdering.

Drøfting i møtet:

Forvaltningsrevisor Dagny Thon Hovrud orienterer om bl.a.:

- Revisjonsprosjektet på Nes har i 2017 tatt mye tid og har vært en vanskelig og kompleks sak å ta fatt i.
- Varslingsreglement ble drøftet i forrige fellesmøte, 29.08.2017. Revisjonen skal kontakte alle kommunene og be om å få oversendt eksisterende reglement og en tilbakemelding på om reglementet har blitt oppdatert iht. kommunelovens oppdatering av 01.07.2017.
- Revisjonsrapporten «Styring/eierstyring av kommunalt eide selskaper og Interkommunalt samarbeid» i Hol er i slutfasen og skal drøftes med rådmann og ordfører.
- Styring av kommunalt eide selskaper og interkommunalt samarbeid
Kontrollutvalgene i Hallingdal og Valdres har bedt revisjonen angi prinsipper for styring av kommunalt eide selskaper og interkommunalt samarbeid. Revisjonen vil kontakte kommunene for å drøfte prinsippene med det første.

Anmodning fra fellesmøtet:

Fellessmøte anmoder om at tema behandles i det enkelte kontrollutvalg som egen sak med fokus på bl.a. at:

- Kommunens eierskapsmeldinger bør oppdateres, flere kommuner holder allerede på med dette arbeidet.
- Viktig at valgkomiteer stiller krav til de som blir valgt inn i ulike verv.

Drøftingstema 3	Nye forvaltningsrevisjoner og selskapskontroller
------------------------	---

Dokumenter:

Ingen

Saksopplysninger:

Kontrollutvalgene og revisjonen legger frem synspunkter på hvilke prosjekter som bør prioriteres fremover.

Drøfting i møtet:

Forvaltningsrevisor Dagny Thon Hovrud stilte spørsmål ved hvilke saker kontrollutvalgene skal ha fokus på. Skal revisjonen ha fokus på å kontrollere om regelverket følges eller om det også skal være fokus på f.eks. å effektivisere kommunene?

Kontrollutvalgene var tydelige på følgende:

**MØTEREFERAT FRA
FELLELSMØTE FOR KONTROLLUTVALGENE I KOMMUNENE
FLÅ, NES, GOL, HEMSEDAL, ÅL OG HOL**

- Revisjonen sitter på et bredt fagfelt og det er viktig at de stiller de kritiske og vanskelige spørsmålene. De kontroversielle sakene skal ikke utelates.
- Revisjonen vurderer alltid om de innehar rett kompetanse til å foreta en bestilt revisjon.
- Om ekstern kompetanse må hentes inn skal dette gjøres av revisjonen, enten det gjelder manglende kapasitet eller kompetanse.
- Kontrollutvalgene overlater til revisjonen å prioritere mellom de prosjekter de får bestillinger på. Revisjonen vil orientere kontrollutvalgene om sine prioriteringer.

Det ligger en del prosjekter i plan for gjennomføring av forvaltningsrevisjon og selskapskontroll for Hol og Ål kommune. Det fremkom ingen ønsker om bestemte forvaltningsrevisjoner eller selskapskontroller fra de andre kommunene i møtet. Nes og Hemsedal ønsker å ha fokus på å følge opp de tunge prosjektene som har vært der.

Anmodning fra fellesmøtet:

Kommunerevisjon fortsetter sitt gode arbeid med forvaltningsrevisjoner og selskapskontroller, foretar prioritering av prosjekter og fortsetter med å stille de kritiske spørsmålene.

Drøftingstema 4	Hol og Flå sin oppsigelse av Kommunerevisjon IKS
------------------------	---

K-utvalgsmedlem i Nes, Magne Medgard innledet:

- Finner ikke gode og rasjonelle grunner til enkelte kommuners utmeldelse av Kommunerevisjon IKS.
- De fleste begrunnelsene fra Hol er det enten allerede gjort noe med eller ville ha vært enkelte å gjør endringer med å utøve et aktivt eierskap.
- I og med at kommunene valgte å etablere selskapet, ansette dyktige, høyt utdannede medarbeidere, blir det eiernes ansvar å forvalte dette og ta ansvar for de ansatte på en ryddig og profesjonell måte
- Omdømme er viktig i all offentlig forvaltning, særlig for et revisjonsselskap. Dette er ekstra gode grunner til å opptre ryddig og profesjonelt
- Om en eier er misfornøyd, ta det opp med øvrige eiere, og gjennom representantskap, styret og administrasjon. Om ingen forbedring kan styret skiftes ut eller anbefale styret å bytte ledelse.
- Det er svært beklagelig at selskapet og de ansatte blir skadelidende pga dårlig eierstyring, og forhåpentligvis revurderer de kommunene som har meldt seg ut.

Bl.a. følgende fremkom etter innledningen:

- En vond og vanskelig prosess hvor dialog har vært manglende. I et eierskapsforhold må man føre dialog i representantskap og styret, og prøve å løse problemene der.
- Svært kritikkverdige at de ansatte måtte lese om utmeldelsene i media.
- Ingen har kontaktet de som kritiseres for deres versjon og gitt mulighet til et tilsvarende svar til kritikken før saken havner i media
- En utmeldelse vil alltid påvirke de andre eierne i samarbeidet, samt de ansatte.
- Kontrollutvalgsleder i Nes så alvorlig på at Hol og Flå gjennom sin utmeldelse og kritikk har bidratt til å skade renomméet til Nes kommune sitt revisjonsselskap.

**MØTEREFERAT FRA
FELLELSMØTE FOR KONTROLLUTVALGENE I KOMMUNENE
FLÅ, NES, GOL, HEMSEDAL, ÅL OG HOL**

- Kontrollutvalgsleder i Hol uttalte at det ikke er noe å utsette på det faglige arbeidet i Kommunerevisjon IKS. Det Hol kommune har hatt å bemerke i forhold til revisjonssjefen er det ordnet opp i etter dialog. Hol kommune mener at det er selskapets representantskap og styre som må ha en mer aktiv styring av selskapet.
- Flere tok til orde for at man må legge det som har skjedd bak seg. Kommunene har en aktiv og faglig sterk revisjon. Det er nå opp til eierne å skape dialog i representantskap og styre for å utvikle selskapet videre iht. eiernes ønsker.

Annet:

- Neste møte: 05.09.2018
- Skjema møtegodtgjørelse: Alle medlemmer har fått utdelt skjema i møtet

Hemsedal, 30.01.2018

Hanne Heen Wengen
Kontrollutvalgsekretær
Sign.

*Møteprotokollen er sendt:
Utvalgsmedlemmer, ordførere, rådmenn, Kommunerevisjon IKS, kommunens postmottak*